

Hlas farnosti

ročník
XXXII.
č. 31
3. 8. 2025

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Bazilika Panny Márie Snežnej – miesto jubilejných milostí a posledného odpočinku pápeža Františka

Deň 5. august je jedným z dní uprostred leta, a napriek tomu je možné v tento dátum sláviť ľubovoľnú liturgickú spomienku s názvom *Výročie posviacky hlavnej mariánskej baziliky v Ríme*, ktorá sa neraz označuje aj ako *Bazilika Panny Márie Snežnej*. V zozname štyroch patriarchálnych bazilík ju nachádzame pod názvom *Basilica Santa Maria Maggiore*, teda *Bazilika Panny Márie Väčšej*.

V tomto roku sa jej dostáva mimoriadnej pozornosti a významu z dvoch hlavných dôvodov. Prvým je slávenie riadneho Jubilejného roka 2025, keď cez sväté brány rímskych bazilík prechádzajú milióny pútnikov, aby vo vonkajšom prejave vnútorného obrátenia získali milosti jubilejných odpustkov. Druhý dôvod je ešte špecifickejší: na základe osobnej vôle zosnulého pápeža sa Bazilika Panny Márie Väčšej stala miestom uloženia telesných ostatkov Svätého Otca Františka. Mnohí pútnici tak prichádzajú do tohto chrámu aj s túžbou modliť sa pri hrobe tohto Petrovho nástupcu.

Čo však predchádzalo tomu, že bazilika dostala svoje zvláštne pomenovanie? A čo ďalšie prispieva k tomu, že i mimo jubilejných rokov sem prichádzajú zástupy modliacich sa i žasnúcich pútnikov a turistov?

Vznik rímskej Baziliky Santa Maria Maggiore je spojený s veľkolepou udalosťou – snežením v Ríme uprostred leta. Panna Mária zjavila tento zázrak vo sne pápežovi Libériovi, 36. nástupcovi sv. Petra. A bolo to 5. augusta 359, keď sa rímsky kopec Esquilino sfarbil do biela. Sneženie uprostred leta vymedzilo obvod, na ktorom mala byť postavená mariánska bazilika.

Pôvodný chrám určite nebol taký ako dnes. Bola to oveľa skromnejšia stavba s jednou chrámovou loďou. Zvyšok bol pridaný v priebehu storočí. Bazilika bola v skutočnosti prestavaná v roku 432 pápežom Sixtom III. Tento historický moment pripomínajú mozaiky na triumfálnom oblúku. S týmto pápežom nadobudla bazilika charakter „druhého Betlehema“. Bolo v nej vybudované Oratórium Narodenia Pána. Táto reprodukcia jaskyne, v ktorej sa narodil Ježiš, bola postavená z kameňov zo Svätej zeme. Okrem toho sa sem v polovici 7. storočia, presnejšie v roku 644, dostal vzácny dar, ktorý vtedajší jeruzalemský patriarcha, svätý Sofronio, odovzdal pápežovi Teodorovi I., rodákovi z Jeruzalema. Bola to relikvia Svätých jasličiek – *cunabulum*.

V tých časoch početné perzské vpády zničili mnohé miesta, ktoré sa viažu k pamiatke Kristovho života. Sofronio, mních a teológ, horlivý obhajca pravoslávnej viery a budúci svätec, daroval pápežovi päť kúskov platanu z betlehemských jaslí spolu s plátnom, do ktorého bolo podľa tradície zabalené telo novonarodeného Spasiteľa. Tieto relikvie sa dodnes uchovávajú v kryštálovom relikviári zdobenom striebornými basreliéfmi, ktoré začiatkom 19. storočia zhotovil taliansky architekt Giuseppe Valadier.

Historická hodnota vzácnnej relikvie bola overená nedávnymi vedeckými štúdiami. Peľ odobratý z vnútra kúskov platanového dreva bol geograficky a historicky lokalizovaný do oblasti Betlehema v Ježišových časoch. Potvrdilo sa tak to, čo po stáročia dosvedčoval okrem iných aj svätý Hieronym, ktorého telesné pozostatky sa zachovali práve v Bazilike Santa Maria Maggiore.

Relikviár sa nachádza v tzv. confessio, ktoré pápež Pius IX. žiadal vyzdobiť viac ako sedemdesiatimi rôznymi druhmi mramoru. Na jeho počesť bola postavená obrovská socha kľáčiaceho pápeža Pia IX. s pohľadom upretým na mozaiku v apside znázorňujúcu korunováciu Panny Márie. Nie je preto náhoda, že Bazilika Santa Maria Maggiore sa stala cieľom kresťanských pútnikov počas vianočných sviatkov, ako aj predmetom veľkej zbožnosti a štedrosti zo strany

pápežov a panovníkov. Odvtedy sa v tejto bazilike slávi nočná vigília svätá omša – tradícia, ktorá sa potom preniesla ďalej a stala sa liturgickou praxou Katolíckej cirkvi na celom svete.

Medzi poklady baziliky, ktoré majú nevyčísliteľnú hodnotu, však nepatrí len relikvia Svätých jasličiek, ale tiež starobylá ikona *Salus Populi Romani*, početné kaplnky – medzi nimi Paulínska kaplnka, miestna Sixtínska kaplnka, Kaplnka rodu Sforzovcov, Kaplnka rodu Cesi, Kaplnka Kríža, Kaplnka zasvätená svätému Michalovi a Betlehem od Arnolfa di Cambio. Každý stĺp, obraz a socha, každá dlaždica je presiaknutá historickým významom a duchovnosťou.

Práve k ikone *Salus Populi Romani*, ktorej autorstvo tradícia pripisuje svätému Lukášovi Evanjelistovi, patrónovi maliarov, sa prichádzali modliť mnohí pápeži. Osobitne zveroval Panne Márii svoje apoštolské cesty pred touto ikonou pápež František. Pred každou z ciest sa sem prichádzal modliť a po každej z nich ďakoval Panne Márii, Ochránkyni rímskeho ľudu.

Toto silné puto, ktoré pápež prejavoval, zavŕšil aj rozhodnutím, že práve v blízkosti tejto milostivej ikony chce spočívať po svojej smrti. A tak sa stal jedným z ôsmich pápežov, ktorí tu majú svoj hrob s telesnými ostatkami. Františkov hrob je jednoduchý, podľa jeho poslednej vôle. Označený je nápisom „Franciscus“ a je umiestnený v zemi, na mieste, ktoré je pokryté jednoduchou náhrobnou doskou. Nad ňou visí kópia pektorálneho kríža pápeža Františka. Hrob je vyrobený z kameňa pochádzajúceho z Ligúrie – oblasti, z ktorej pochádzali Františkovi starí rodičia, ktorí emigrovali z Talianska do Argentíny.

Pohreb sa konal 26. apríla 2025. Po svätej omši na Námestí sv. Petra sa pohrebný sprievod presunul cez centrum Ríma do Baziliky Panny Márie Väčšej.

Po zvolení Leva XIV. sa nový pápež v deň prevzatia Lateránskej baziliky prišiel pomodliť aj k hrobu svojho predchodcu. Pred ikonou *Salus Populi Romani* sa obrátil k veriacim slovami: „Je to krásna príležitosť obnoviť našu úctu k Panne Márii, zvlášť k tejto milej ikone, ktorá toľkokrát sprevádzala rímsky ľud v čase núdze. Prosme Boha, na príhovor jeho Matky, aby požehnal vás, vaše rodiny i všetkých vašich drahých. Nech nám pomáha kráčať spolu v Cirkvi ako jedna Božia rodina.“

(Vytvorené z textov www.vaticannews.sk)

OZNAMY NA 18. NEDEĽU V CEZROČNOM OBDOBÍ

4. 8.	Pondelok	Sv. Ján Mária Vianney, kňaz, spomienka
6. 8.	Streda	Premenenie Pána, sviatok
8. 8.	Piatok	Sv. Dominik, kňaz, spomienka
9. 8.	Sobota	Sv. Terézia Benedikta od kríža, panna a mučenica, patrónka Európy, sviatok
10. 8.	Nedeľa	DEVÄTNÁSTA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú férie Cezročného obdobia.

- **Vo štvrtok bude na záver večernej svätej omše prvoštvrtková pobožnosť** pred vyloženou Oltárnou sviatosťou, pri ktorej sa budeme modliť za nové duchovné povolania.
- **Zverejnili sme plagát s programom osláv farskej odpustovej slávnosti** Nanebovzatia Panny Márie (15. 8.) a večerného koncertu sakrálnej hudby. Slávnosť sa začne vigíliou vo štvrtok 14. 8., spojenou s vysluhovaním sviatosti pomazania chorých. V deň slávnosti bude slávnostným celebrantom Mons. Marián Chovanec, banskobystrický biskup, pri svätej omši o 16.30 hod.
- **Počas prázdnin sponedáme pol hodiny pred večernými svätými omšami**, teda od 16.00 do 16.25 hod. V doobedňajších hodinách sa počas týždňa sponedá v katedrále. Prosíme vás, aby ste sa podľa toho zariadili. Vopred ďakujeme za pochopenie a prajeme vám požehnané leto.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbmesto.fara.sk e-mail: fara.bb.mesto@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesu I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		